

Yliopisto- ja tutkimusrahoitus pitää nostaa kasvu-uralle

Kahdeksan viime vuoden aikana yliopistoilta on leikattu 300 miljoonaa euroa ja tutkimukselta toiset 300 Me. Professoriliiton ja Tieteentekijöiden liiton mielestä tämä kehitys ei voi enää jatkua.

- Maan hallitus kokoontuu viikon päästä viimeiseen kehysriiheensä. Nyt sen on korkea aika lopettaa pitkään jatkunut kurjistumiskehitys ja nostaa yliopistojen ja tutkimuksen rahoitus kasvu-uralle, liitot tähdentävät.

Opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla laaditussa korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiossa sekä pääministerin johtaman tutkimus- ja innovaationeuvoston visiossa ja tiekartassa halutaan nostaa tutkimus- ja kehitysrahoituksen bruttokansantuoteosuus neljään prosenttiin. Tällä hetkellä tästä tavoitteesta ollaan hyvin kaukana: viime vuonna tämä BKT-osuus oli 2,7 prosenttia.

- Hallituskauden aikana on tehty muutamia pieniä lisärahoituksia, mutta ne ovat olleet kertaluonteisia kärkihankerahoja. Tutkimuksen lippulaivatkin rahoitettiin siirtämällä perusrahoitusta erikseen haettavaksi. Kaiken innovaatiotoiminnan kivijalkana toimiva perustutkimus vaatii pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta. Katsomme, että yliopistoissa tehtävään perustutkimukseen tulee tehdä vähintään 100 miljoonaa euron suuruinen lisäpanostus, Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto esittävät.

Yliopistojen rahoitusta käsittelevä talouspolitiikan arviointineuvoston taustaraportti osoittaa, että yliopistojen reaalisen perusrahoituksen osalta nyt ei olla edes vuoden 2002 tasolla. Saman raportin mukaan yliopistoresurssien supistuminen on kansainvälisesti harvinainen ilmiö. Perusrahoituksen raju vähennys on vaikuttanut siihen, että yliopistojen opetushenkilöstö on supistunut tuhannella vuodesta 2010. Vuoden 2011 jälkeen tutkijakoulutettavien määrä on pudonnut 12 prosentilla. Tutkijakoulutusasteen suorittaneita on lähtenyt maasta kiihtyvässä tahdissa. Monet lähteneet sanovat erääksi syyksi tiedeilmapiiirin huonontumisen.

- Suomi tarvitsee uutta voimaa tutkimukseen ja uusien osaajien kouluttamiseen. Juuri nyt yliopistoihin pitää investoida enemmän kuin koskaan. Yliopistoindeksi kirjattiin yliopistolakiin turvaamaan yliopistojen rahoituskehitys myös vaikeina aikoina. Silti se on ollut lähes koko ajan joko kokonaan tai puoliksi jäädytetty. Koska maan taloudessa menee nyt huomattavasti paremmin kuin hallituskauden alussa, vuoteen 2020 ulottuva ja väliaikaiseksi toimenpiteeksi tarkoitettu yliopistoindeksin jäädytys pitää perua.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto (Professoriliitto), 045 657 5757;

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442;

toiminnanjohtaja Johanna Moisio (Tieteentekijöiden liitto), 0400 874 135;

toiminnanjohtaja Tarja Niemelä (Professoriliitto), 050 340 2725

